

ILO-kommittén

Yttrande 9/2008

2008-04-04

Arbetsmarknadsdepartementet

Promemorian Bättre genomförande av EG:s byggplatsdirektiv (Ds 2008:24)

Bakgrund

Genom remiss den 26 mars 2008 (A2008/937/ARM) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över promemorian Bättre genomförande av EG:s byggplatsdirektiv (Ds 2008:24).

Förslagen i promemorian utgör en omarbetning av de förslag som rörde EG:s byggplatsdirektiv i betänkandet Bättre arbetsmiljöregler II – Skyddsombud, beställansvar, byggarbetsplatser m.m. (SOU 2007:43). ILO-kommittén har kommenterat förslagen i betänkandet genom sitt remissyttrande (11/2007) i ärendet (A2007/4930/ARM). ILO-kommittén gjorde då bedömningen att förslagen inte stod i strid mot någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

Anledningen till att frågan om ett bättre genomförande av direktiv 92/57/EEG om minimikrav för säkerhet och hälsa på tillfälliga eller rörliga arbetsplatser aktualiserats är att EU-kommissionen pekat på vissa brister i det svenska genomförandet av direktivet.

Förslagen i promemorian

I promemorian föreslås huvudsakligen ändringar i 3 kapitlet arbetsmiljölagen (1977:1160) (AML) och i arbetsmiljöförordningen (1977:1166) (AMF). Vissa följändringar i andra författningar som hänvisar till reglerna i tredje kapitlet arbetsmiljölagen föreslås också.

Förslagen i promemorian innebär i huvudsak följande. Den som låter utföra byggnads- eller anläggningsarbete (byggherren) ska beakta arbetsmiljösynpunkter under varje skede av planeringen och projekteringen samt utse en lämplig byggarbetsmiljösamordnare dels för planering och projektering, dels för utförande av arbetet. Byggherren ska också, om inte annat följer av särskilda föreskrifter, se till att det görs en förhandsanmälan, upprättas en arbetsmiljöplan samt utarbetas viss annan dokumentation m.m.

Postadress
103 33 Stockholm

Besöksadress
Jakobsgatan 26

Telefon 08-405 48 78
Telefax 08-14 03 16

Byggarbetsmiljösamordnarnas uppgifter anges i lagen, varav också framgår att både samordnarna och byggherren har ett ansvar för att uppgifterna blir slutförda. Byggherrens arbetsmiljöansvar kan gå över till en självständig uppdragstagare, i princip en total- eller generalentreprenör, men endast om denne verkligen tar över ansvaret. Arbetsmiljöverket kan, om det finns särskilda skäl, flytta ansvaret mellan uppdragstagaren och byggherren. Om byggnads- eller anläggningsarbete utgör gemensamt arbetsställe med annan verksamhet, det kan vara på ett fast driftställe eller något annat gemensamt arbetsställe där det bedrivs byggnads- eller anläggningsarbete, sker en uppdelning av arbetsmiljöansvaret mellan byggarbetsmiljösamordnaren och den som är ansvarig för samordningen för arbetsmiljöfrågorna i den andra verksamheten, och dessa ansvariga ska samråda och gemensamt verka för att åstadkomma tillfredsställande skyddsförhållanden. De som bedriver verksamhet eller arbetar gemensamt på ett arbetsställe för byggnads- eller anläggningsarbete ska följa anvisningarna från en byggarbetsmiljösamordnare. På arbetsstället ska det genom anslag eller på annat lämpligt sätt tillkännages vem eller vilka som är byggarbetsmiljösamordnare. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

De främsta skillnaderna i de nya förslagen i förhållande till dem som lämnades i betänkandet Bättre arbetsmiljöregler II – Skyddsombud, beställansvar, byggarbetsplatser m.m. (SOU 2007:43) består i att byggarbetsmiljösamordnaren om det är en annan än byggherren också bör ha ett skyddsansvar för sina uppgifter samt att byggarbetsmiljösamordnarens uppgifter och ansvar enligt det nya förslaget anges direkt i lagen i stället för i Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Reglerna om delat ansvar vid gemensamt arbetsställe föreslås utökas till att inte enbart gälla på fasta driftställen. Därutöver föreslås ett antal ändringar som avser att utforma bestämmelserna i närmare språklig överensstämmelse med direktivet. Detta för att underlätta en enhetlig tillämpning av de nya reglerna.

ILO-kommitténs bedömning

I promemorian redovisas inte någon granskning av hur förslagen förhåller sig till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner, vilket beklagligt nog är alltför ofta förekommande. Avsaknaden av en sådan analys försvårar för ILO-kommittén att göra en korrekt bedömning av förslagets förhållande till relevanta ILO-konventioner.

ILO har antagit en rad konventioner som rör arbetsmiljön. Av intresse i detta sammanhang är ILO:s konvention (nr 155) om arbetarskydd och arbetsmiljö och ILO:s konvention (nr 167) om säkerhet och hälsa vid byggnads- och anläggningsarbete med åtföljande rekommendationer. Dessa konventioner är ratificerade av Sverige. En närmare presentation av dem återfinns i ILO-kommitténs remissyttrande i ärendet (A2007/4930/ARM).

ILO-kommittén bedömer att förslagen i promemorian är förenliga med Sveriges åtaganden enligt konventionerna nr 155 och 167.

Postadress
103 33 Stockholm

Besöksadress
Jakobsgatan 26

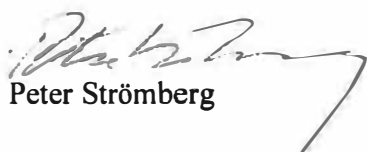
Telefon 08-405 48 78
Telefax 08-14 03 16

Slutsats

ILO-kommittén finner att de föreslagna föreskriftsändringarna inte strider mot ILO:s konventioner nr 155 och 167 .

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, och ledamöterna Beckman, Edström, Nygren och Bengtsson, ersättarna Eriksson och Frank. Närvarande har varit ersättaren Jonsson, adjungerande Kerstin Jacobsson, Försäkringskassan, Leif Remahl, Sjöfartsverket och Anne Nylund, LO, Åsa Hågbäck, Arbetsmarknadsdepartementet, sekreteraren Hiljemark samt undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén,

Peter Strömberg

Petra Herzfeld Olsson